

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 51g/2017

privind excepția de neconstituționalitate
a articolului 287 alineatul (1) din Codul penal
(*huliganismul*)

CHIȘINĂU

22 mai 2017

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Tudor PANȚÎRU, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
Dna Victoria IFTODI,
DI Victor POPA,
DI Veaceslav ZAPOROJAN, *judcători*,
cu participarea dlui Gheorghe Reniță, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 27 aprilie 2017,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 22 mai 2017 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolului 287 alineatul (1) din Codul penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002, ridicată de către avocatul Vitalie Țaulean, în dosarul nr.1a-253/17, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională la 27 aprilie 2017 de către completul de judecată din cadrul Curții de Apel Chișinău (Oxana Robu, Liubovi Brînza și Stelian Teleucă), în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 10 ianuarie 2017, A.M. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de articolul 287 alin.(2) lit.a) din Codul penal, fiindu-i aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani. În baza articolului 90 alin.(2) din Codul penal, pedeapsa aplicată lui A.M. a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 ani.

4. Sentința enunțată *supra* a fost atacată cu apel atât de către procuror, cât și de A.M. În cererea de apel, avocatul lui A.M., Vitalie Țaulean, a solicitat să fie casată sentința primei instanțe, rejudecată cauza cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care A.M. să fie achitat, din motiv că fapta imputată acestuia nu întrunește elementele componenței de infracțiune.

5. În ședința de judecată din 6 aprilie 2017, avocatul Vitalie Țaulean a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolului 287 alineatul (1) din Codul penal.

6. Prin încheierea din aceeași dată, Curtea de Apel Chișinău a dispus ridicarea excepției de neconstituționalitate și transmiterea sesizării Curții Constituționale pentru soluționare.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr.78, art.140) sunt următoarele:

Articolul 16

Egalitatea

„[...]”

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

8. Prevederile relevante ale Codului penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002 (republicat în M.O., 2009, nr.72-74, art.195) sunt următoarele:

Articolul 287

Huliganismul

„(1) Huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și **acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită,**

se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 1050 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

9. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul pretinde, în esență, că textul „*acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un*

cinism sau obrăznicie deosebită” din articolul 287 alineatul (1) din Codul penal nu întrunește condițiile de calitate a legii, și anume: de previzibilitate și claritate.

10. Potrivit autorului excepției de neconstituționalitate, dispozițiile contestate încalcă prevederile articolelor 16 alin.(2) și 23 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

11. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

12. În conformitate cu articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a Codului penal, ține de competența Curții Constituționale.

13. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, fiind ridicată de către avocatul Vitalie Țaulean, în dosarul nr.1a-253/17, pendinte la Curtea de Apel Chișinău, este formulată de subiectul abilitat cu acest drept, în temeiul articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

14. Curtea reiterează că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost învestită prin articolul 135 alin.(1) lit.g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele contestate și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de pertinenta prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

15. Curtea reține că, deși autorul excepției a solicitat controlul constituționalității prevederilor articolului 287 alineatul (1) din Codul penal, în esență, acesta critică doar textul *„acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită”* din norma enunțată.

16. Potrivit autorului excepției de neconstituționalitate, dispozițiile contestate încalcă prevederile articolelor 16 alin.(2) și 23 din Constituție.

17. Sub acest aspect, Curtea relevă că prevederile constituționale cuprinse la articolul 16 alin.(2) referitoare la egalitatea în drepturi nu au o semnificație autonomă și urmează a fi aplicate în combinație cu normele constituționale care garantează un drept fundamental. Mai mult, Curtea constată că autorul nu a invocat nici un argument care ar demonstra incidența normei constituționale asupra prevederilor contestate.

18. În egală măsură, în ce privește previzibilitatea legii [cerință impusă de articolul 23 alineatul (2) din Constituție], Curtea amintește că în jurisprudența sa a statuat că *„testul calității legii se efectuează prin raportare la un **drept fundamental** consfințit în Constituție, și nu *in abstracto*. Aceleași principii sunt aplicate și de Curtea Europeană atunci când examinează pretenziunile alegații despre încălcarea unui drept garantat*

de Convenția Europeană” (DCC nr.38 din 8 iulie 2016, §35). Curtea observă că autorul excepției de neconstituționalitate nu a argumentat pretinsa lipsă de previzibilitate a prevederii contestate în raport cu un drept fundamental ocrotit de Legea Supremă.

19. Curtea subliniază că simpla enumerare a unor dispoziții constituționale sau convenționale nu poate fi considerată o veritabilă critică de neconstituționalitate. Dacă ar proceda la examinarea excepției de neconstituționalitate motivate într-o asemenea manieră, instanța de control constituțional s-ar substitui autorului acesteia în formularea unor critici de neconstituționalitate, ceea ce ar echivala cu un control efectuat din oficiu, inadmisibil însă în condițiile în care, prin prisma articolului 24 alin. (2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 39 din Codul jurisdicției constituționale, **sesizarea trebuie să fie motivată**, să cuprindă obiectul și împrejurările pe care subiectul își întemeiază cerințele.

20. Astfel, sintetizând cele reliefate *supra*, Curtea conchide că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin.(3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale și al pct.28 lit.d) și e) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „*acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită*” din alineatul (1) al articolului 287 din Codul penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002, ridicată de către avocatul Vitalie Țaulean, în dosarul nr.1a-253/17, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Tudor PANȚÎRU

Chișinău, 22 mai 2017
DCC nr. 44
Dosarul nr. 51g/2017